

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

Випуск 13

Матеріали

*Міжнародної науково-практичної конференції
“Управління бізнесом в умовах глобальної нестабільності”
м. Київ, МАУП, 26 березня 2015 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2015

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 2 від 25.02.15)*

Редакційна колегія:

А. М. Подоляка (голова), д-р юрид. наук., проф.;
А. А. Ігнатченко (заступник голови), канд. техн. наук;
О. В. Баєва, д-р біол. наук., проф.;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук., проф.;
В. Б. Захожай, д-р екон. наук, проф.;
А. С. Лисецький, д-р екон. наук., проф.;
К. В. Муравйов, канд. юрид. наук., доц.;
І. П. Розпутенко, д-р наук держ. упр., проф.;
Л. В. Романова, д-р екон. наук, проф.;
В. Є. Сафонова, д-р екон. наук;
Г. П. Ситник, д-р наук держ. упр., проф.;
Ю. П. Сурмін, д-р соц. наук, проф.;
Н. М. Чернуха, д-р пед. наук., проф.

Матеріали подано в авторській редакції.

Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Становлення і розвиток української державності : [зб. наук. пр.] /
МАУП. — К.: ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 13: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. “Управління бізнесом в умовах глобальної нестабільності”, 26 березня 2015 р. / редкол.: А. М. Подоляка (голова) [та ін.]. — 2015. — 300 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичної конференції, присвяченої проблемам реформування системи управління бізнесом в умовах розгортання кризових ситуацій та глобальної нестабільності.

Для науковців і громадсько-політичних діячів, керівників та власників бізнесу, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і бізнесу.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

Утвенко В. В.

Проблеми надання житлово-комунальних послуг населенню на сучасному етапі розвитку України 247

Могилевская О. Ю.

Ключевые аспекты развития маркетинговой деятельности промышленной компании в условиях современного рынка..... 251

Маценко Є. В.

Науково-методичні підходи формування стратегічних пріоритетів ефективного функціонування національної економіки в контексті глобальних тенденцій 255

Кулик П. Л.

Динаміка структурних складових податку на додану вартість..... 262

Голуб О. В.

Маркетинг в умовах фінансово-економічної кризи..... 267

Рудик О. В.

Управління підприємством в умовах економічної кризи 270

Швець Н. Г.

Діагностика наявності здібностей до стратегічного мислення..... 273

Єріна І. В.

Аутсорсинг у системі управління бізнесом 277

Середюк К. В., Філіппов М. І.

Децентралізація доходів місцевих бюджетів України в умовах фінансово-економічної кризи 280

Левченко В. М.

Методичне забезпечення планування діяльності туристичного підприємства в умовах ринкової економіки 283

Волобоєва Т. В.

Діяльність страхових компаній в умовах кризового стану 288

Янюк К. В.

Інноваційні методи просування фітнес-послуг в кризових умовах..... 292

Солдатко О. М.

Проблема управління фірмою з імпорту в Україну стоматологічних матеріалів за умов нестабільної економіки 296

ДІАГНОСТИКА НАЯВНОСТІ ЗДІБНОСТЕЙ ДО СТРАТЕГІЧНОГО МИСЛЕННЯ

Становлення і розвиток української державності, вип. 13, с. 273–276

Стратегічне мислення можна розуміти як особливий тип інноваційного системного мислення, що поєднує раціональний і творчий компоненти, об'єктивний та суб'єктивний аспекти, інтегрує різноманітні компетенції та методи у процесі аналізу та розв'язання складних стратегічних проблем.

Проблемі визначення стратегічного мислення присвячені праці багатьох вітчизняних та закордонних вчених. Сутність нового управлінського мислення та методи його розвитку та формування визначив зокрема акад. О. С. Анісимов. Багато праць в цьому напрямку опублікували такі вчені як: Зеер Ф., Кара-Мурза Р. Г., Колпаков В. М., Щокін Г. В. Вагомий вклад внесли також дослідження таких вчених як: Бейле Ф. (основні принципи науки розуму), Ситников А. (основи акмеологічних тренінгів) та інші.

Але поза увагою цих досліджень є проблема експрес-діагностики наявності здібностей до мислення такого типу. Представлена стаття є результат практичних досліджень серед студентів МАУП, які регулярно проводяться автором статті, як викладачем Академії.

Мета дослідження — обґрунтувати експрес методику, достатньо просту для її використання в умовах середньої та вищої школи.

Очевидно, що в основі набуття задатків стратегічного мислення знаходиться факт наявності певного виду інтелекту. Це пов'язано з тим, що зазвичай у людини не всі фактори інтелекту розвинені в однаковому ступені. У деяких навіть дуже високообдарованих людей дуже гарно розвинені тільки деякі здатності. Здатність до стратегічного мислення в значному ступені покращує перспективу успіху в особистому житті. Рання діагностика здібностей дозволяє за допомогою певних вправ усунути свої слабкі сторони і розвинути сильні.

Такі здібності є базою стратегічного мислення, але це не достатньо для його діагностики. Визначення основних ознак стратегічного мислення потребує усвідомлення свого типу мислення, яке дозволяє керувати перспективністю свого життя, а саме воно відмежовує тактичне та стратегічне мислення.

Тактичне мислення, що призводить до виграшу “бою”, також засновано на чіткому уявленні про майбутнє. Між тактичним і стратегічним мисленням межу проводить перспектива, в якій триває виграш. Коли ми виграємо “війну”, а не лише “бій”, це є ознакою стратегічного мислення.

Отже, щоб мислити стратегічно, необхідно мислити перспективно. Здатність мислити дещо більш віддаленою перспективою залежить від ступеня амбітності цілей та від логічних рівнів, на яких розглядаємо ситуацію та приймаємо рішення. Перспективне мислення характерне здатністю конструювати будь-який відрізок майбутнього, з різним віддаленням від сьогодення.

Відсутність стратегічного мислення перш за все призводить до ригідності — нездатності коригувати програму діяльності відповідно до вимог ситуації. Не менш значним є наявність абстрактно-логічного мислення, але воно потрібно не тільки стратегам й само по собі не є основним показником профвідбору. Тут має місце нетрадиційним методам аналізу, зокрема графології, астрології, візуальної діагностики.

В даний час в розвинених країнах графології надається велике значення. Багато фірм мають у своєму штаті експертів-графологів, які складають характеристики на фахівців. Графологія також з успіхом застосовується в бізнесі, медицині, спорті, педагогіці і в інших областях. У почерку, як, мабуть, ні в якій іншій руховій активності людини, виявляється його психічна сутність. Це підтверджується хоча б тим, що анатомічні особливості верхніх кінцівок створюють необмежені можливості для виконання різних рухів. Кінчики пальців по відношенню до грудної клітки мають 16 ступенів свободи, а по відношенню до ніг — близько 30. Можливість варіацій, різноманітність траєкторій створює передумови для великих можливостей індивідуально-психологічного вираження внутрішньої (психологічної) життя особистості.

Підпис який характеризує “стратегів” тих, хто мислить комбінаторно, системно накривається зверху, він ровкий по горизонталі. Перша половина підпису характеризує інтелектуальну або розумову сферу діяльності людини.

Якщо на початку підпису стоять дві, а то і три заголовки букви, при відсутності крупних букв в другій половині підпису, то з впевненістю його можна віднести до призначення розумової праці. Дрібні літери — схильність до концентрації розуму, що завжди приводить до стратегічного мислення. Якщо всі літери в підписі рівні між собою — послідовні це — логічний характер розумової діяльності. На другому етапі виявляються ті, хто імовірно нездатні до стратегічного мислення. Такі ознаки визначаються в таблиці 1.

Таблиця 1

Основні психологічні якості особистості, нездатної на стратегічне мислення і їх відображення в почерку

№	Якості	Їх відображення в почерку	№ рис.
1	Плутанина в думках, нелогічне мислення	Лінії частково співпадають і закручуються	1,2
2	Неорганізованість. Нерішучість	Заплутаність строків, нерівномірне розподілення по висоті	3,4
3	Труднощі розуміння переходу від минулого до сьогодення	Значне домінування середньої зони	5
4	Неглибока залученість розуму	Ниткоподібна структура, кути, гірлянди неправильної форми	6
5	Уповільнене мислення	Неквапливо виписані літери, повільно пише, “шкільний” почерк	7

Неорганізований почерк каже про те, що в житті людина відчуває себе невизначено, не асоціює свій образ мислення і діє з якою не будь постійною системою. Почуття і думки таких людей не відрізняються ні постійністю, ні ясністю. Для людини з неорганізованим почерком характерні недолік самоконтролю і безвідповідальний підхід до життя.

Таким чином, графологія є легітимним та апробованим методом дослідження, а з другого боку, її інтерпретація складна та може бути суперечливою. Тому, введено “обмеження” в дослідженні, розглядаємо тільки одну ознаку — “наявність стратегічного мислення”. Досліджено, що до додаткової інформації відносяться методи активізуючого навчання: Наприклад: виконання Ситуаційного завдання.

Доведено, що, окремі прийоми графологічного аналізу в комбінації з іншими методами мають право застосовуватися в дослідженнях та профорієнтації.

Для мети профвідбору така діагностика є недостатньою тому, що самовизначення людиною своїх вад, може бути підставою для саморозвитку.

Особливої біди в відсутності задатків стратегічного мислення немає. Суспільству в рівній мірі потрібні й керівники й сумлінні виконавці їх рішень. Біда коли посаду керівника чи політичного лідера займає людина з певною чи частковою відсутністю необхідних задатків. Соціальна відповідальність вищої школи в допомозі самовизначенню студентів в своїй профпридатності до стратегічного мислення. Це збереже й суспільство й особистість від такої “біди”.

Перехід суспільного пізнання від атеїзму до теїзму відкриває дорогу використанню багатьох нетрадиційних методик діагностики тих чи інших якостей особистості. Важко навіть уявити наскільки їх багато. Проблема не тільки в отриманні даних, скільки в їх інтерпретації і використанні. Сліди діяльності розумного творця в тому, що він, мабуть, “жонглював” з астрологією, фізикою, хімією, спадковістю (генетикою), створюючи неповторне, а саме особистість кожного з нас. При цьому можна тільки захоплюватися логікою і впорядкованості самого плану і засмучуватися вашим нерозумінням і здатністю до його руйнування.

Соціально відповідально буде озброїти кожного інструментами такої оцінки, що б не допустити, помилки в своєму самовизначенні.

Безпомилково вгадати свій план, відносно цього показника, це означає зберегти суспільство від непридатного для цієї посади керівника чи політичного лідера. Тому, крім графологічної експертизи, результати якої можна взяти за основу, в якості додаткової (чи підтверджуючої) інформації по ознаки стратегічного мислення можна пропонувати ще астрологічні прогнози, навіть хіромантію.

Як зазначив акад. Щокін Г. В. [5, с. 58] — “Головними носіями відповідних функцій і вроджених якостей людини, з астрологічної точки зору, є саме планети, які, перебуваючи в певних зодіакальних знаках, пов’язані з відповідними стихіями і формують таким чином ці функції і якості. З впливу цих

планет, зодіакальних сузір'їв і відповідних стихій і складається виразність тих чи інших якостей індивіда. При цьому своєрідність поєднань різних якостей дає в результаті величезне число можливих типів людей". Таким чином, людина здатна не тільки створювати нову поведінку, а й нову організацію себе, якщо є бажання та потреба. Тому важлива запропонована експрес-діагностика наявних ресурсів людини та тих процесів, які відбуваються в її мисленні. Практика показала доцільність ряду етапів.

Це нетрадиційні підходи, запропоновані автором. Завданням цього етапу було сформулювати оптимальний набір ознак різного наукового плану (це можливо є суперечливим та бути об'єктом критики). Автор буде вдячний за обґрунтовані зауваження, тому що такі дослідження ще проводилися тільки в учбовому процесі.

До таких ознак, на думку автора відносяться: соціотип особистості; форма руки; візуальні ознаки; дані нумерології; астрологічні прогнози; генетичні засади.

Відокремлення методами кореляційного аналізу впливаючих та не впливаючих ознак — дозволяє визначити модель "ідеального стратега" співставлення з якою дозволить ранжувати ознаки та ступінь розвитку задатків до стратегічного мислення за допомогою швидкого експрес аналізу.

Таким чином, запропонована методика діагностики є науково-дослідною, базується на досить легітимних та апробованих тестових інструментаріях та можливостях психовізуальної діагностики. Перевага запропонованої експрес-методики в її незначній трудомісткості (від 20 до 40 хвилин на людину), що дозволяє широко використовувати її в практичній діяльності психологів, профконсультантів, працівників служб управління персоналом, керівників.

Література

1. Бобров А. Язык почерка. Как понять себя и других. — М.: Центрполиграф, 2006. — 187 с.
2. Графология: — М.: Эксмо, 2009. — 60 с.
3. Зуев-Инсаров Д. М. Почерк и личность. — М., 1993. — 45 с.
4. Либин В. В. Почерк личности [Електроний ресурс]. — Режим доступу: <http://psyfactor.org/lib/libin1.htm>.4
5. Щёкин Г. В. Планетарные и зодиакальные типы. — К.: журн. "Персонал" № 6, 2012. — С. 46–58.
6. Щёкин Г. В. Визуальная психодиагностика: познание людей по их внешности и поведению. — К.: МАУП, 2012.